

SINDIKALNA KONFERENCA KULTURNIH ORGANIZACIJ SVIZ SLOVENIJE

Ljubljana, 16. 12. 2022

Številka: Z2/2022

Z A P I S N I K

2. SEJE PREDSEDSTVA SINDIKALNE KONFERENCE KULTURNIH ORGANIZACIJ,

ki je bila 16. decembra 2022 s pričetkom ob 10.00 uri, na daljavo, preko spletne povezave

Prisotni člani predsedstva: Irena Porekar Kacafura, Roman Mežnar, Martin Pungerčar, Marija Režek Kambič, Drago Štimec, mag. Hedvika Zdovc, Gordana Keller

Ostali prisotni: Branimir Štrukelj, glavni tajnik SVIZ, Anja Korošec, strokovna sodelavka GO SVIZ za pravne zadeve

Predsednica uvodoma ugotavlja, da je predsedstvo sklepčno, prisotnih so vsi člani.

K 1) Potrditev dnevnega reda posveta

Gradivo:

- *Predlog dnevnega reda*
- *Predlog dopisa Ministrstvu za kulturo*
- *Pobuda SVIZ Slovenije ZVDKS OE NM*

Soglasno je bil sprejet naslednji

SKLEP št. 1:

Predsedstvo sindikalne konference kulturnih organizacij SVIZ potrjuje naslednji dnevni red:

- 1. Aktualno dogajanje**
- 2. Priprava strategije za začetek pogajanja o višini plač**
- 3. Obravnava predlogov sprememb zakonodaje na področju kulture**
- 4. Razno**

K 2) Aktualno dogajanje

GT predstavi dogajanje trenutnih pogajanj z Vlado RS. Pove, da Vlada RS do sedaj na mizo še ni prinesla svojega oblikovanega predloga, vedno prihaja praznih rok, poudari. Verjetno se bodo z napovedjo protestnega shoda pomočnic vzgojiteljic januarja 2023 začele stvari spreminjati. Pove, da je pomembno kar se je zgodilo v zdravstvu. Medicinske sestre na V in VII/1 TR so bile deležne 2 do 6 PR povišanja plače. Slednje je sprožilo revolt tudi pri drugih zaposlenih v zdravstvu, še posebej pri zdravnikih. Tako je bil v prejšnjem tednu parafiran dogovor o zviševanju plač na delovnih mestih, ki niso bili zajeti v prejšnjem dogovoru o dvigu plač medicinskih sester. Zdravnikom se je dvignila plača v povprečju za 4 PR. Enako se je zgodilo na področju socialnega varstva. Niso pa se zvišale plače v skupini J. Vlada je obljubila, da bo pripravila poseben program dviga delovne uspešnosti zaposlenim v skupini J. Za sektor kulture je rečeno, naj se počaka na nov plačni sistem, kjer se bodo zadeve znova postavljale. Trenutno pogajanja posebej za področje kulture ne potekajo, je pa smiselno predhodno pripraviti zahteve. Ne vemo, kako bo Vlada RS ravnala v prihodnje, vendar velika verjetnost, da bi izdelane predloge zvišanj zavrnila in odgovorila naj se počaka na nov plačni sistem. Drugo vprašanje je ali bi se kultura lahko pridružila stavki v vzgoji in izobraževanju. Ob tem GT opozori, da so se ob podpisu zadnjega dogovora vsi sindikati zavezali, da v času od implementacije do 1. aprila (dvig plač za 1 PR) ne bodo sprožali novih stavk in aktivnosti. Vendar pa je tudi predmetni zapis v dogovoru lahko stvar argumentacije, doda. Irena Porekar Kacafura se GT zahvali in iz vidika predsednice SK KO SVIZ povzame trenutno dejansko stanje kulture v obdobju nove vlade. Predstavi pasivnost MK ter pojasni predlog dopisa, ki so ga člani predsedstva prejeli v gradivu.

K 3) Priprava strategije za začetek pogajanja o višini plač

Irena Porekar Kacafura pove, da je potrebno opozoriti na zaostajanje plač v kulturi ter poskušati pridobiti podporo MK v izboljšanju plač na področju kulture. Pravi, da je potrebno ministrici dobro predstaviti kakšno je stanje v kulturi ter ji podrobneje predstaviti anomalije, ki jih opažamo. To bi izpostavili na naslednjem sestanku januarja 2023. Poda idejo, da bi se na MK napotili skupaj s sindikatom Glosa. Pove da je potrebno (1) pridobiti analizo primerjave plač v primerjavi z ostalimi plačnimi skupinami in upošteva minimalno plačo (2) pripraviti kritične točke po različnih delih kulture, ki so najbolj urgentne, da MK nemudoma prične z reševanjem. GT zaključí, da bo dal pripraviti primerjavo plač v kulturi z ostalimi plačnimi skupinami.

GT doda, da je ključno, da dobimo podporo ministrice, in da tudi sama javno izrazi problem vrednotenja v kulturi. Pozdravlja medsebojno sodelovanje z Glosa. Strokovna služba SVIZ pripravi pobudo Glosi (dopis Glosi za skupen sestanek o odprtih vprašanjih o zaposlenih v kulturni dejavnosti) za primarno skupni interni sestanek, nato pa se na tem sestanku pogovorimo za skupno pozicijo pri plačah in drugih vprašanjih napram ministrstvu. Hedvika Zdovc zelo pozdravlja sodelovanje z Glosa. Opozori na J skupino ter predvsem na informatike, digitalizacija je tukaj, dejansko so poklici na katere v prejšnjih pogajanjih SVIZ ni imel vpliva, posledice pa so sedaj vdne, opozori. Irena Porekar Kacafura doda, da bi bilo smiselno, da MK opozori na problem informatike na javnih zavodih na področju kulture (teh delovnih mest v večini zavodov ni sistematiziranih so pa potrebna). Ob tem pove, da so javni zavodi v kulturi zelo pomembni in ne samo nevladne organizacije. Je pa problem, kako ovrednotiti skupino J, saj je potrebno gledati celotno lestvico.

Drago Štivec poleg informatikov opozori tudi na deficitarnost tehničnih poklicev. Pove, da tudi osebe z višjo izobrazbo odhajajo, fluktuacija mladega kadra je velika. Pove, da je samo še starejši kader, kar bo v parih letih zelo velik problem. Kulturni zavodi so zelo kadrovsko podhranjeni, ob morebitni neodbitvi javnih del lahko pride do manjše katastrofe. Opozori na Pravilnik o napredovanju zaposlenih na področju VKD, da se vleče že 10 let. Irena Porekar Kacafura obrazloži, da je bil pripravljen predlog sprememb predmetnega pravilnika poslan in predstavljen novi ministrici, vendar s strani MK kljub njihovem zagotovilu ni bilo nobenega odziva.

GT komentira pomanjkanje delovne sile na vseh področjih javnega sektorja, na področju šolstva je trenutno do 5.000 premalo učiteljev. Če bo prišlo do obrata v recesijo, se bo trend zaposlovanja obrnil nazaj, ker bodo zasebna podjetja ponovno odpuščala, tako da najverjetneje to pomanjkanje ni dolgoročno, ga je pa potrebno sedaj izkoristiti, ker se lahko relativno hitro obrne. Drug vzporeden trend pa je, da bo država preprosto začela zmanjševati obseg nalog v javnem sektorju (kot v zdravstvu, npr. manj dežurnih centrov ipd). Ta trend se kaže tudi v drugih državah v Evropi. Zato je tu potrebna previdnost in misliti tudi za kakšno leto naprej, da se ne bi ta trend zmanjševanja uslug razširil tudi na druge dele javnega sektorja.

GT pojasni še glede plačne skupine J. Z januarjem se bo dvignila minimalna plača lahko tudi do 12 % na približno 1200 evrov bruto, kar pomeni, da bo v javnem sektorju lahko segala celo do 27. PR, kar pomeni, da bo še dodatnih 10.000 oseb 'požrla' vase (sedaj okrog 30.000 javnih uslužbencev prejema minimalno plačo). To je paradoks, nov plačni sistem naj bi to kompresijo spodaj rešil in naj bi bil saniran v 3 do 5 letih, skozi ločene plačne stebre. Kar pomeni, da bi skupino J ukinili. Tako bi imeli npr. avtonomni plačni steber v kulturi ali pa skupni plačni steber VIZ, kultura, znanost, kjer pa bodo vmes tudi zdajšnji J-ji (v ustreznem koeficientu do verjetno povprečne ali minimalne plače). Strateško vprašanje je, kam bo umeščeno področje kulture.

Roman Mežnar se strinja, da bi se bilo dobro povezati z Glosa. Pove, da se tudi pri njih srečujejo s kadrovskim pomanjkanjem in slednje rešujejo z različnimi prijemi. Inšpektorica za kulturo jih je že opozorila, da knjižnica ni odprta skladno z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic, kar pa je bila ravno posledica kadrovske podhranjenosti. Hedvika Zdovc doda svoje izkušnje ter opozori na digitalizacijo ter zeleno dobo. Martin Pungerčar pripomni, da je pomanjkanje kadra (predvsem podpornega) tudi odraz nizkih plač, pove pa, da se ne bi preveč zanašal na prihajajočo krizo, ker verjetno bo treba na slednjo še čakati. Meni da bi bilo treba ukrepati takoj. Marija Režek Kambič doda, da je trenutno po njeni oceni bistveno lažje doseči nove dodatke kot zvišanje plač, namreč očitno je, da bo do preureditve samega plačnega sistema preteklo še zelo dolgo časa, zato bi bilo morda bolje vnesti še kakšen dodatek (npr. dodatek za delo na globini). Torej, predlaga da sočasno počakamo na prenovo sistema, hkrati pa predlagamo vnos novih dodatkov.

Gordana Keller se prav tako strinja z medsebojnim sodelovanjem z Glosa. Glede plačnih nesorazmerij je tudi v SF slaba volja, predlog obeh sindikatov znotraj SF je, da bi pripravili višje osnovne plačne razrede in se ne bi več ukvarjali z napredovanji in merili, ker se je slednje izkazalo za problem v praksi. SF Glosa in SVIZ so si enotni, da bi se nazive izločilo. Pove, da so na seji sveta zavoda obravnavali predlog možnosti napredovanj tudi v zboru in sta predstavnik MK in predsednika sveta vztrajno apelirala, naj se pošlje dopis ministrici izključno za zbor glede urejanja napredovanj, ker tega do sedaj niso imeli. Prisotni razpravljajo.

SKLEP št. 2:

Glavni tajnik SVIZ se zaveže, da SVIZ pripravi primerjavo plač v kulturi in drugih delih javnega sektorja, kot je bilo to pripravljeno za plačno skupino D.

SKLEP št. 3:

Pravna služba SVIZ pripravi dopis, v katerem k sodelovanju povabi sindikat GLOSA.

K 4) Obravnava predlogov sprememb zakonodaje na področju kulture

Predsednica SK KO pojasni, da smo na področju zakonodaje na MK že poslali (1) predlog sprememb Pravilnika o pridobivanju nazivov v dejavnosti VKD (2) ureditev pravice do nadomestila za uporabo lastnih sredstev pri opravljanju dela na domu (3) predlog vzpostavitve specialistične ambulante. Odziva MK še ni bilo.

Roman Mežnar izrazi pobudo, da bi v svetu zavoda imeli drugačno sestavo sveta zavoda, in sicer vsaj tretjino predstavnikov zaposlenih. Da se lokalna politika (kjer je npr. financer občina) ne vmešava. GT potrdi, da je slednje nujno, pritrudi, da je trenutni delež predstavnikov delavcev v svetu zavodu nizek v primerjavi s sestavo svetov v šolstvu. Dejstvo, da v dejavnosti kulture ni možna vsaj tretjina pri tako visoko organiziranih strokovnjakih je neko sporočilo, ki je povsem zgrešeno, doda. Izboljšati položaj zaposlenih v svetih zavodov je poleg zvišanja plač kot eno izmed ključnih vprašanj. Predsednica SK KO pojasni, da so problematično sestavo sveta zavoda izpostavili na prvem sestanku pri novi ministrici ter prejeli odgovor, da naj bi tudi MK delalo na tem, da se sestava poveča. Hedvika Zdovc je mnenja, da sprememba glede sestave sveta ni nujna, ker npr. pri imenovanju direktorja, svet lahko poda le svoje mnenje, vendar pa to ni odločujoče za ustanovitelja. Odvisno je kdo ima odločujočo vlogo, doda.

GT med drugim predlaga še, da bi SVIZ poskusil svoje poglede in zahteve pred januarskim sestankom na MK predstaviti na novinarski konferenci v okviru katere bi izpostavili vrednotenje dela na umetniških in strokovnih področjih kulture z namenom pridobiti pozornost. Prisotni se strinjajo, da je potrebno delati na večjem zavedanju vloge kulture v Sloveniji.

Martin Pungerčar opozori na drugi odstavek 103.a člena KPKD in problem omejitve na 20 zaposlenih. Pove, da na ZVDKS po nekaterih enotah izvoljeni sindikalni zaupniki ne dosegajo tega kriterija, vendar pa sedaj spreminjajo pogodbo, da bi se nadomestilo za delo SZ solidarno porazdelilo. Marija Režek Kambič obrazloži predlog spremembe pogodbe o sindikalnem delovanju. GT bi želel, da predsedstvo sprejme, da bi se šlo v spremembo KPKD, na način, da se specifičnost velikega zavoda in možnost organiziranja po enotah bolje uredi. GT meni, da to ne bi smelo posegati v višino nadomestila. GT se strinja da bi poskusil izboljšati drugi odstavek 103.a člena KPKD.

SKLEP 4:

Za Ministrstvo za kulturo se pripravi predlog za spremembo 103.a člena KPKD ter predlog, da se dodatek za delo na višini lahko uporablja tudi za delo na globini oz. predlagamo, da se uvedejo novi dodatki za težje delovne pogoje v KPKD.

K 5) Razno

Predsednica SK SKO izpostavi pobudo Gordane Keller, da vsi člani predsedstva na kratko predstavijo svoje dejavnosti, da se člani predsedstva bolje spoznajo.

Predsednica SK KO pove, da v sestavi predsedstva SK SKO pogrša predstavnika igralcev. Predlaga, da se na nadaljnje seje vabi tudi zaupnika iz gledališča. Prisotni se strinjajo, da ne seje vabijo sindikalno zaupnico SNG Drama Ljubljana, Majo Sever.

Martin Pungerčar prisotnim predstavi pobudo za zvišanje dodatka za delovno dobo. GT pove, da predloga ni mogoče upoštevati sedaj v okviru trenutnih pogajanj. Pojasni postopek, in sicer če pobudo GO SVIZ potrdi, se jo posreduje na Konfederacijo sindikatov javnega sektorja, kjer se jo ustrezno obravnava. GT v zaključku prisotne še obvesti, da je pred kratkim pričela delovati pogajalska skupina za prenovu ZDR-1, in eno izmed vprašanj je tudi položaj sindikalnih zaupnikov, ki ga želi MDDSZ še bolje zaščititi.

Drago Štimec prosi naj SVIZ izrazi podporo Tehniškemu muzeju Slovenije, ki je ostal brez 90 % sredstev za obnovo. Dodatno obrazloži aktualno problematiko v svojem zavodu. Prisotni se strinjajo.

SKLEP št. 5:
Predsedstvo SK KO podaja pobudo GO SVIZ, da se SVIZ v okviru pogajanj pogaja tudi o dvigu odstotka dodatka za delovno dobo ter o dvigu višine odstotka za pokojninsko blagajno.

Seja se je zaključila ob 11.30 uri.

Zapisala:

Anja Korošec,
strokovna sodelavka za pravne zadeve SVIZ

Irena Porekar Kacafura,
predsednica SK KO SVIZ